

บรรณานุกรม

หนังสือ

- เวนดี้ เชล, โรเบิร์ต แอล. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ: การศึกษาโดยเน้น
ผู้กำหนดนโยบาย, แปลโดย ดร. โคริน เฟื่องเกษม,
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ชุมพล เลิศรัฐการ, สงครามอ่าวเปอร์เซีย: ยุทธศาสตร์สหรัฐอเมริกา,
กรุงเทพมหานคร: ธิญา พับลิเคชั่น, 2534.
- ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ: เอกสารการสอน-แบบฝึกปฏิบัติชุดวิชา
หน่วยที่ 13-15, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2529.

นิตยสาร

- พบโลก, ปีที่ 4 ฉบับที่ 40, กุมภาพันธ์ 2534.

หนังสือพิมพ์

- สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 15 ฉบับที่ 32 (วันที่ 3-9 สิงหาคม 2533).
- _____, ปีที่ 15 ฉบับที่ 33 (วันที่ 10-16 สิงหาคม 2533).
- _____, ปีที่ 15 ฉบับที่ 36 (วันที่ 31 ส.ค.-6 ก.ย.2533).
- _____, ปีที่ 15 ฉบับที่ 39 (วันที่ 21-27 ก.ย.2533).
- _____, ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 (วันที่ 25-23 ม.ค.2534).
- _____, ปีที่ 16 ฉบับที่ 7 (วันที่ 15-21 ก.ย.2534).
- ทางนาฉบับวิเคราะห์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 57/2, วันที่ 20 ส.ค.-19 ก.ย.2530.
- _____. , ปีที่ 5 ฉบับที่ 59/3, วันที่ 20 ก.ย.-19 ต.ค.2530.
- แนวหน้า, วันที่ 10 ธันวาคม 2533.
- สยามรัฐ, วันที่ 4 มกราคม 2534.

แนวหน้า, วันที่ 4 มกราคม 2534.

วิญจักร, วันที่ 4 มกราคม 2534.

ผู้จัดการรายวัน, วันที่ 4 มกราคม 2534

แนวหน้า, วันที่ 4 มกราคม 2534.

บ้านเมือง, วันที่ 5 มกราคม 2534.

กรุงเทพธุรกิจ, วันที่ 5 มกราคม 2534.

บ้านเมือง, วันที่ 7 มกราคม 2534.

มติชน, วันที่ 15 มกราคม 2534.

มติชน, วันที่ 19 มกราคม 2534.

ผู้จัดการรายวัน, วันที่ 24 มกราคม 2534.

กรุงเทพธุรกิจ, วันที่ 30 มกราคม 2534.

เอกสารอื่น ๆ

หน่วยบุคลากรฯระเงิน, ฝ่ายวิชาการ, ไทยในบริบทของวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย,
ธนาคารแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร, มีนาคม 2534.

กองแอฟริกาและประเทศกลุ่มอาหรับ, ภูมิหลังสาธารณรัฐอิรัก,

กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร, ตุลาคม 2534.

____. ภูมิหลังราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย, กระทรวงการต่างประเทศ
กรุงเทพมหานคร, ตุลาคม 2534.

____. ภูมิหลังรัฐคูเวต, กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร,
ตุลาคม 2534.

____. ภูมิหลังสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, กระทรวงการต่างประเทศ
กรุงเทพมหานคร, สิงหาคม 2534.

____. ลำดับเหตุการณ์วิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย, กระทรวงการต่างประเทศ
กรุงเทพมหานคร, กรกฎาคม 2534.

ปารีชาติ ไซติยะ, สงครามตะวันออกกลางกับประเทศกลุ่มอาเซียน, เอกสาร
ประกอบการประชุม ทางวิชาการเรื่องวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย:
มูลเหตุและผลกระทบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร,
17-19 เม.ย. 2534.

ดร. จรัญ อัจฉลภูมิ, ปัญหาพลังงานจากวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียกับอนาคต
สังคมโลก, เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องวิกฤตการณ์
อ่าวเปอร์เซีย: มูลเหตุและผลกระทบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
17-19 เม.ย. 2534.

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์, วิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียและผลกระทบต่อโลก, เอกสาร
ประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย
มูลเหตุและผลกระทบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร,
17-19 เม.ย. 2534.

มนัส เกียรติธำราย, บทบาทของมหาอำนาจในวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย,
เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย
มูลเหตุและผลกระทบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร,
17-19 เม.ย. 2534.

"สรุปภาวะเศรษฐกิจกลางปี 2534: บันทึกสงครามตำนานอายุทะเลทราย",
ฉบับพิเศษหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, สิงหาคม 2534.

มาตรการทางด้านพลังงานกรณีสงครามในตะวันออกกลาง, คณะอนุกรรมการ
การปิโตรเลียม กรุงเทพมหานคร, 6 มกราคม 2534.

ข่าวบตท. ศูนย์ประชาสัมพันธ์การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร,
4 มกราคม 2534.

ผลกระทบต่อธุรกิจการค้าของสหรัฐอเมริกาได้รับเอมิเรตส์จากวิกฤตการณ์ในคูเวต
(ฉบับที่ 2), เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องวิกฤตการณ์
ตะวันออกกลาง: ผลกระทบต่อการส่งออก, กรมส่งเสริมการส่งออก
กรุงเทพมหานคร, 20 ก.ย. 2533.

บันทึกข้อความ (ด่วนมาก), สนง. เลขาธิการกรม กรมแรงงาน,
มท. 1101/0952, 4 ม.ค. 2534.

บันทึกข้อความ (ด่วนมาก), สนง. สารนิเทศ, มท. 0209/ว.203,

17 ม.ค.2534.

บันทึกข้อความ, สนง. สารนิเทศ มท.0209/ว.362, 30 ม.ค.2534.

แนวทางปฏิบัติก่อนปิดศูนย์อพยพ, ศูนย์ประสานงานเฉพาะกิจกรรมแรงงาน,
ที่พิเศษ, 30 ม.ค.2534.

กองแอฟริกาและประเทศกลุ่มอาหรับ, ข้อมูลสถานการณ์วิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย,
กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร, 2534.

Books

Dougherty, James E.; Pfaltgraff, Robert L. Contending Theories of International Relations, New York: Harper & Row, 1981.

Allison, Graham T. Essence of Decision: Explaining the Cuban missile Crisis, Boston: Little Brown and Company, 1971.

Coker, Christopher, "The Soviet Union in the Middle East: A Case Study of Syria" in Soviet Interests in The Third World: London, 1985.

Phillip E. Mosely, "Soviet Search for Security" in Soviet-American Rivalry in The Middle East ed. by J.C. Hurewitz. New York: Columbia University, 1969

Magazines

Time, September 24, 1990.

_____, November 19, 1990.

_____, December 24, 1990.

_____, January 7, 1990.

Newsweek, December 24, 1990.

Journals

Update Crisis in the Persian Gulf, United States

Information Service, November 30, 1990.

Update Crisis in the Persian Gulf, United States

information Service, December 4, 1990.

Maha Azzam, "The Gulf Crisis Perceptions in the Muslim

World", International Affairs 67, 3 [1991]

other Documents

UN Security Council Resolution 660, August 3, 1990.

UN Security Council Resolution 661, August 6, 1990.

UN Security Council Resolution 665, August 25, 1990.

UN Security Council Resolution 666, September 13, 1990.

UN Security Council Resolution 678, November 29, 1990.

ภาคผนวก

ลำดับเหตุการณ์วิกฤตการณ์ในอ่าวเปอร์เซีย

มูลเหตุของวิกฤตการณ์ครั้งล่าสุดในอ่าวเปอร์เซียมาจากกรณีพิพาททางพรมแดนระหว่างอิรักและคูเวต โดยที่อิรักได้กล่าวหาว่า คูเวตลักลอบสูบน้ำมันของอิรักไปคิดเป็นมูลค่าประมาณ 2-4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และกล่าวหาว่าคูเวตผลิตน้ำมันเกินโควตาทำให้ราคาน้ำมันปานกลางมีระดับตกต่ำ ซึ่งมีผลให้อิรักต้องสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก อียิปต์และซาอุดีอาระเบียได้พยายามเข้ามาไกล่เกลี่ยและนำคู่กรณีมาเจรจากันที่กรุงเจดดาห์เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 แต่ก็ไม่เป็นผลภายหลังการประชุมดังกล่าวเพียงหนึ่งวัน อิรักได้ส่งกองทัพเข้าโจมตีและยึดครองคูเวตโดยอ้างว่า ได้รับการขอร้องจากกลุ่มที่ได้เข้ายึดอำนาจในคูเวต อันเป็นจุดเริ่มต้นของวิกฤตการณ์ในอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับเหตุการณ์สำคัญดังต่อไปนี้

2 สิงหาคม 2533 เวลาประมาณ 02.00 น. อิรักได้ส่งกองกำลังกว่า 14 กองพลเข้าโจมตีคูเวตและสามารถยึดครองคูเวตได้ภายในสี่ชั่วโมงโดยที่เจ้าผู้ครองนครคูเวตและเชื้อพระวงศ์ส่วนใหญ่หลบหนีไปได้

คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้ประชุมหารือกันทันทีในเช้าตรู่วันนั้นตามคำขอของสหรัฐฯ และได้มีมติโดยเอกฉันท์ (ข้อมติที่ 660) ประณามการรุกรานของอิรัก และเรียกร้องให้มีการถอนทหารโดยทันทีและไม่มีเงื่อนไข

3 สิงหาคม 2533 กระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้ออกแถลงการณ์สนับสนุนข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงฯ และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายแสดงความอดกลั้นอย่างเต็มที่ ตลอดจนให้ความปลอดภัยและป้องกันชีวิตของพลเรือนด้วยความ

4 สิงหาคม 2533 องค์การ OIC ประชุมกันที่อียิปต์และได้ลงมติประณามอิรัก

6 สิงหาคม 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้รับรองข้อมติที่ 661 ให้มีการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่ออิรัก

8 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีบุชได้ออกแถลงทางโทรทัศน์ว่า ซาอุดีอาระเบียได้ขอความช่วยเหลือทางทหารจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งสหรัฐฯ เพื่อป้องกันประเทศในกรณีที่อิรักอาจส่งกองกำลังรุกรานซาอุดีอาระเบีย ในการนี้

ตนจึงได้ส่งกองกำลังสหรัฐฯ ทั้งทางอากาศและทางบก เคลื่อนย้ายไปยัง
ซาอุดีอาระเบียเพื่อสมทบกองทัพเรือสหรัฐฯ ในบริเวณอ่าวอาหรับภาระกิจของ
กองกำลังดังกล่าวคือ การป้องกันซาอุดีอาระเบีย

9 สิงหาคม 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ ลงมติเป็นเอกฉันท์ (ข้อ
มติที่ 662) ประกาศให้การผนวกคูเวตของอิรักเป็นโมฆะ

11 สิงหาคม 2533 ที่ประชุมสุดยอดอาหรับได้มีมติประณามการรุกราน
คูเวตของอิรักว่าเป็นการคุกคามประเทศต่าง ๆ

12 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีชัคคัม ฮุสเซน เสนอแผนการสันติ-
ภาพโดยเรียกร้องให้อิสรเอลถอนทหารออกจากดินแดนที่ถูกยึดครอง พร้อมทั้งให้
ซีเรียถอนทหารออกจากเลบานอน ตลอดจนให้มีการแก้ไขปัญหาระหว่างอิรักและ
คูเวต โดยให้กองกำลังของอาหรับเข้าแทนที่กองกำลังสหรัฐฯ และพันธมิตรใน
อ่าวเปอร์เซีย แผนการดังกล่าวถูกปฏิเสธโดยกษัตริย์ฟะฮัดแห่งซาอุดีอาระเบีย

14 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีบุช แถลงว่า สหรัฐฯ อาจขยาย
ปฏิบัติการของกองเรือนาวิกโยธินไปครอบคลุมถึงเมืองท่า Agaba ของจอร์แดน
ด้วย หากเมืองท่าดังกล่าวถูกใช้ขนถ่ายสินค้าไปยังอิรัก

15 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีชัคคัม ฮุสเซน ได้แถลงว่าอิรัก
ยินยอมตกลงตามเงื่อนไขของอิหร่านในการลงนามสันติภาพระหว่างสองประเทศ

17 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีกอร์บาชอฟแห่งสหภาพโซเวียต
แถลงประณามการรุกรานคูเวต

18 สิงหาคม 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ เห็นชอบข้อมติที่ 664
ประกาศให้อิรักอนุญาตให้คนต่างชาติเดินทางออกจากอิรักและคูเวตได้

20 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีบุช ประกาศให้อิรักปลดปล่อยชาว
ต่างชาติทั้งหมดที่ถูกกักตัว โดยกล่าวว่า ไม่ว่าอิรักจะเรียกชาวต่างชาติดังกล่าว
เช่นไร โดยข้อเท็จจริงแล้วบุคคลดังกล่าวถูกจับเป็นตัวประกัน

21 สิงหาคม 2533 สถานีโทรทัศน์ของอิรักรายงานข่าวเกี่ยวกับ
จดหมายเปิดผนึกของประธานาธิบดีชัคคัม ฮุสเซน ถึงประธานาธิบดีสหรัฐฯ ว่า
สหรัฐฯ จะต้องแสวงหาโอกาสสำหรับสันติภาพ หากสหรัฐฯ หากการโจมตีอิรักจะ
ทำให้เกิดภัยพิบัติอย่างใหญ่หลวงต่อโลกทั้งหมด

ขณะเดียวกัน นาย Tariq Aziz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรัก (ตำแหน่งขณะนั้น) ได้เดินทางไปเยือนจอร์แดนอย่างกระชั้นชิด และแถลงว่าอิรักพร้อมที่จะหารือกับสถานการณ์ในอ่าวเปอร์เซียและเรื่องอื่น ๆ หากสหรัฐฯ พร้อมที่จะเจรจา

22 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีบุชได้ลงนามคำสั่งให้ระดมกองกำลังทหารกองหนุนสหรัฐฯ ให้รายงานตัวเข้าประจำการ

24 สิงหาคม 2533 ประธานาธิบดีจอร์จบุชขอส่งสารส่วนตัวถึงประธานาธิบดีอิรักเรียกร้องให้ยอมรับข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง

25 สิงหาคม 2533 ภายหลังจากหารืออย่างหนักเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางทหารเพื่อปิดล้อมอิรัก คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้มีข้อมติที่ 665 เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ที่ส่งกำลังทหารไปอ่าวเปอร์เซียเพื่อช่วยเหลือคูเวต ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมสกัดกั้นเรือบรรทุกสินค้าที่เดินทางเข้า-ออก และตรวจสอบสินค้าและจุดหมายเพื่อให้เป็นไปตามข้อมติที่ 661 เกี่ยวกับการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่ออิรัก

28 สิงหาคม 2533 อิรักประกาศให้คูเวตเป็นจังหวัดที่ 19 ของอิรัก

30 สิงหาคม 2533 อิรักอนุญาตให้สตรีและเด็กชาวต่างชาติจำนวน 237 คน เดินทางออกจากอิรัก

2 กันยายน 2533 เลขาธิการสหประชาชาติแถลงภายหลังการเจรจากับนาย Tariq Aziz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรักว่า รู้สึกผิดหวังต่อผลการเจรจา

5 กันยายน 2533 นาย Tariq Aziz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรักเดินทางไปพบกับประธานาธิบดีจอร์จบุช แห่งสหภาพโซเวียตที่กรุงมอสโก

9 กันยายน 2533 ประธานาธิบดีสหรัฐฯ และประธานาธิบดีสหภาพโซเวียตได้ออกแถลงการณ์ร่วมที่กรุงเฮลซิงกิ เรียกร้องให้อิรักยุติการยึดครองคูเวตและปล่อยตัวประกันชาวต่างชาติ

13 กันยายน 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้มีข้อมติที่ 666 ระบุให้ คณะกรรมการ 661 ติดตามสถานการณ์ภายในอิรัก เพื่อตัดสินว่าควรอนุญาตให้ส่ง อาหารและยาเข้าไปในอิรักเพื่อมนุษยธรรมได้

15 กันยายน 2533 ประธานาธิบดีฝรั่งเศสประกาศจะส่งกำลังทหาร ฝรั่งเศส 4,200 คน พร้อมเครื่องบินรบเข้าไปเสริมในซาอุดีอาระเบีย และได้ ขับไล่่นักการทูตอิรัก 11 คน รวมทั้งผู้ช่วยทูตทหารจำนวน 36 คน ออกจากฝรั่งเศส

16 กันยายน 2533 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติที่ 667 ประณามการที่กาฬงทหารอิรักบุกรุกเข้าไปสถานทูตต่างประเทศประจำคูเวต

19 กันยายน 2533 ประธานาธิบดีชัคตัม ฮุสเซน แจ้งผ่านนาย ยัสเซอร์ อาราฟัต ผู้นำ PLO ว่า อิรักพร้อมจะเปิดการเจรจาหยุดยัติเกี่ยวกับ ประเทศในตะวันออกกลางกับซาอุดีอาระเบีย หรือสหประชาชาติ

23 กันยายน 2533 ประธานาธิบดีชัคตัม ฮุสเซน ประกาศจะโจมตีบ่อน้ำมันของซาอุดีอาระเบียรวมทั้งอิสราเอล หากอิรักถูกบีบคั้นจากมาตรการคว่ำบาตร

25 กันยายน 2533 คณะมนตรีความมั่นคงมีมติที่ 670 ขยาย การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจและอาวุธต่ออิรัก โดยให้ครอบคลุมถึงการขนส่งทาง อากาศ

5 ตุลาคม 2533 มีรายงานว่าประธานาธิบดีบุช ได้หารือกับผู้นำ สมาชิกสภาสหรัฐฯ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่สหรัฐฯ จะใช้กำลังทหารเข้าปลด ปลปล่อยคูเวต

8 ตุลาคม 2533 เรือรบอังกฤษ สหรัฐฯ และออสเตรเลีย ได้ยิง เตือนเรือบรรทุกสินค้าอิรัก เพราะไม่หยุดให้ตรวจค้น

14 ตุลาคม 2533 กำลังทหารสหรัฐฯ ในซาอุดีอาระเบียเพิ่มจำนวน เป็น 200,000 คน

16 ตุลาคม 2533 นางมาร์กาเร็ต แธตเชอร์ นายกรัฐมนตรีอังกฤษ (ขณะนั้น) เรียกร้องให้ดำเนินมาตรการเด็ดขาดเพื่อตอบโต้อิรัก

19 ตุลาคม 2533 ผู้นำสหรัฐฯ ยืนยันต่อนายพริ้มาคอฟ ผู้แทนพิเศษ ประธานาธิบดีสหภาพโซเวียต ว่า สหรัฐฯ จะไม่ประนีประนอมหรือตัดเรื่องการใช้กำลังทหารออกไป

29 ตุลาคม 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้มีมติที่ 674 ประณามอิรักที่ยึดคนต่างชาติเป็นตัวประกัน และเรียกร้องให้อิรักชดเชยค่าเสียหายจากการทำลายและยึดทรัพย์สินของรัฐบาลและชาวคูเวต

6 พฤศจิกายน 2533 เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐฯ เปิดเผยว่าสหรัฐฯและซาอุดีอาระเบียได้ตกลงกันให้กองกำลังทหารสหรัฐฯ ในซาอุดีอาระเบียอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาาร่วมของสองประเทศ

8 พฤศจิกายน 2533 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพโซเวียตแถลงภายหลังการหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ว่า สหภาพโซเวียตไม่ปฏิเสธวิธีการใช้กำลัง แต่เห็นว่า ควรจะเป็นการตัดสินใจของคณะมนตรีความมั่นคงฯ

14-15 พฤศจิกายน 2533 กองกำลังทหารสหรัฐฯ อังกฤษ และซาอุดีอาระเบียทำการซ้อมรบร่วมทางอากาศและทะเล

18 พฤศจิกายน 2533 ประธานาธิบดีบุช เริ่มต้นการเยือนยุโรปและตะวันออกกลางเพื่อแสวงหาการสนับสนุนในการดำเนินมาตรการทางทหารต่ออิรัก โดยได้หารือกับผู้นำเยอรมัน อังกฤษ อียิปต์ ซีเรีย เป็นต้น

26 พฤศจิกายน 2533 สมาชิกถาวร 5 ชาติ ของคณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้หารือกันและให้ความเห็นชอบต่อร่างข้อเสนอของสหรัฐฯ เกี่ยวกับการให้ใช้มาตรการทุกวิถีทางเท่าที่จำเป็นรวมทั้งการใช้กำลังทหารต่ออิรัก

29 พฤศจิกายน 2533 คณะมนตรีความมั่นคงฯ ประชุมวาระพิเศษระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและได้เห็นชอบข้อมติที่ 678 ให้ใช้กำลังทหารเข้าปลดปล่อยคูเวตหากอิรักไม่ยอมถอนทหารภายในวันที่ 15 มกราคม 2534

30 พฤศจิกายน 2533 ประธานาธิบดีบุช เชิญให้นาย Tariq Aziz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรัก มาเจรจาที่วอชิงตัน และจะให้นายเจมส์ เบเกอร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ เดินทางไปเยือนแบกแดดในเดือนธันวาคม 2533

2 ธันวาคม 2533 ประธานาธิบดีอิรักยืนยันว่า การเจรจากับสหรัฐฯ จะต้องรวมปัญหาทั้งหมดในตะวันออกกลาง รวมทั้งให้สหรัฐฯ รับรองว่าจะไม่ใช้กำลังทหารจนถึง 25 มีนาคม 2534 ซึ่งอิรักแถลงว่าจะปล่อยตัวประกันทั้งหมด

7 ธันวาคม 2533 รัฐสภาอิรักลงมติรับรองข้อเสนอของประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ให้ปล่อยตัวประกันต่างชาติทั้งหมด

9 ธันวาคม 2533 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ปฏิเสธข้อเสนอของอิรัก ที่ให้มีการพบปะเจรจาระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ กับประธานาธิบดีอิรัก ในวันที่ 12 มกราคม 2534 โดยเห็นว่า ใกล้เคียงกำหนดเส้นตายให้อิรักถอนทหารมากเกินไป

14 ธันวาคม 2533 นายริชาร์ด เชนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ และพลเอกคอลิน เพาเวลล์ ประธานเสนาธิการร่วมของสหรัฐฯ แถลงว่า สงครามอาจเกิดขึ้นเร็ว ๆ นี้ โดยจะใช้กำลังทหารนานาชาติทั้งหมด

17 ธันวาคม 2533 ประธานาธิบดีบุช กล่าวเตือนอิรักให้ถอนทหารออกจากคูเวตในเที่ยงคืนของวันที่ 15 มกราคม 2534 มิฉะนั้นจะนำขีปนาวุธของสหประชาชาติมาบังคับใช้ทันที

22 ธันวาคม 2533 นายริชาร์ด เชนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ แถลงระหว่างการเยือนซาอุดีอาระเบียว่า สหรัฐฯ พร้อมจะทำสงครามทันทีหลัง 15 มกราคม 2534 หากอิรักไม่ถอนทหารออกจากคูเวต

24 ธันวาคม 2533 ประธานาธิบดีอิรักเตือนว่า อิสรเอลจะเป็นเป้าหมายแรกในการโจมตีของอิรัก

3 มกราคม 2534 ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ยื่นข้อเสนอครั้งสุดท้ายให้มีการเจรจาระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรัก-สหรัฐฯ ที่นครเจนีวา ระหว่าง 7-9 มกราคม 2534

4 มกราคม 2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรัก แถลงว่า ได้ตอบตกลงที่จะเดินทางไปนครเจนีวา เพื่อเจรจากับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ในวันที่ 9 มกราคม 2534

7 มกราคม 2534 ประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ประชุมนายทหารระดับสูงและสภาบัญชาการปฏิวัติหลังจากประกาศเตรียมทำสงครามระยะยาวเมื่อ

6 มกราคม 2534

9 มกราคม 2534 การเจรจาระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกา - อิรักที่นครเจนีวา ล้มเหลวไม่สามารถตกลงอะไรกันได้เลย

ประธานาธิบดีฝรั่งเศส แถลงว่า ฝรั่งเศสและสหรัฐ เห็นพ้องต้องกันในการแก้ปัญหา และจะไม่เลื่อนเส้นตายในวันที่ 15 มกราคม 2534

15 มกราคม 2534 คณะมนตรีความมั่นคงมีมติให้เลขาธิการสหประชาชาติเรียกร้องเป็นครั้งสุดท้ายต่ออิรักให้ถอนทหารออกจากคูเวต

17 มกราคม 2534 กองกำลังพันธมิตรได้เริ่มปฏิบัติการปลดปล่อยคูเวต โดยส่งฝูงบินจำนวนกว่า 1,500 เที่ยวบิน ไปโจมตีเป้าหมายทางทหารของอิรักในอิรักและคูเวต กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ แถลงว่า ปฏิบัติการทางทหารประสบความสำเร็จในการทำลายกองกำลังทางอากาศของอิรักได้ทั้งหมด

18 มกราคม 2534 อิรักยิงขีปนาวุธ "Skud" โจมตีอิสราเอลบริเวณเมืองเทลอาวีฟ และไฮฟา ไม่มีผู้เสียชีวิต

19 มกราคม 2534 อิรักยิงขีปนาวุธ "Skud" โจมตีซาอูดีอาระเบีย แต่ถูกจรวดนำวิถี "Patriot" สกัดกันทำลาย

อิรักยิงขีปนาวุธ Skud โจมตีอิสราเอลอีกครั้งหนึ่งที่เมืองเทลอาวีฟ และเยรูซาเล็ม มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 16 คน

20 มกราคม 2534 จรวดนำวิถี Patriot ซึ่งรัฐบาลสหรัฐฯ มอบให้อิสราเอลเดินทางถึงอิสราเอล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แถลงว่า จะยังไม่ตอบโต้อิรักในขณะนี้ นาย Lawrence Eagleberger รองรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ได้เดินทางถึงอิสราเอลเพื่อหารือกับผู้นำอิสราเอล ภายหลังจากถูกโจมตีจากขีปนาวุธ Skud

21 มกราคม 2534 อิรักยิงขีปนาวุธ Skud 16 ลูก โจมตีซาอูดีอาระเบีย แต่ถูกสกัดกั้นโดยจรวดนำวิถี Patriot 9 ลูก และอีกลูกหนึ่งตกลงในอ่าวเปอร์เซีย

22 มกราคม 2534 ภาพถ่ายทางอากาศแสดงให้เห็นว่าอิรักได้จุดไฟเผาบน้ำมันในคูเวต

อิรักนำตัวนักบินฝ่ายพันธมิตรที่ถูกจับเป็นเชลยมาแพร่ภาพทาง

โทรทัศน์

25 มกราคม 2534 ฝ่ายพันธมิตรแถลงว่า สูญเสียเครื่องบินทั้งหมด 24 เครื่อง

นายกรัฐมนตรีอังกฤษแถลงว่า การสู้รบภาคพื้นดินคงจะมีขึ้นหลังจากที่กองทัพอิรักอ่อนแอลงจากการโจมตีทางอากาศ

26 มกราคม 2534 สหรัฐฯ กล่าวหาอิรักว่า ก่อการร้ายทางสิ่งแวดล้อมโดยปล่อยน้ำมันดิบจำนวนมหาศาลของคูเวตลงในอ่าวเปอร์เซีย คราบน้ำมันแผ่รัศมียาวประมาณ 15 กม.

27 มกราคม 2534 นายเจมส์ เบเกอร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ แถลงว่า อิหร่านสัญญาจะยึดเครื่องบินอิรักที่บินเข้าไปจอดในอิหร่านจำนวน 24 เครื่องไว้จนกว่าสงครามจะยุติ ขณะเดียวกันกลุ่มต่อต้านสงครามได้เดินขบวนประท้วงเป็นจำนวนมากในสหรัฐฯ

28 มกราคม 2534 อิรักประกาศว่า กลุ่มก่อการร้ายจะปฏิบัติการโจมตีผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ทั่วโลก

29 มกราคม 2534 คณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติปฏิเสธที่จะเปิดประชุมตามคำเรียกร้องของกลุ่มประเทศอาหรับ

30 มกราคม 2534 สหรัฐฯ และไซปรัสออกแถลงการณ์ร่วมว่า สงครามจะยุติลงต่อเมื่ออิรักถอนทหารออกจากคูเวตโดยไม่มีเงื่อนไข

1 กุมภาพันธ์ 2534 แหล่งข่าวทางทหารของฝ่ายพันธมิตรแถลงว่า ทหารอิรักเสียชีวิตและบาดเจ็บ 200 คน ถูกจับเป็นเชลย 400 คน และสูญเสี่ยานยนต์หุ้มเกราะ 46 คัน ในการบุกโจมตีเมืองคาฟจีเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2534

2 กุมภาพันธ์ 2534 อิหร่านประกาศว่าจะทบทวนท่าทีความเป็นกลางหากอิสราเอลตอบโต้อิรักทางทหาร

3 กุมภาพันธ์ 2534 ฝรั่งเศสแถลงว่า กองกำลังพันธมิตรได้ทำลายกองทัพเรืออิรักไปกว่าร้อยละ 50 และทำลายเรือติดขีปนาวุธของอิรักได้เกือบทั้งหมด

4 กุมภาพันธ์ 2534 ประธานาธิบดีอิหร่านเสนอจะพบกับประธานาธิบดีอิรักเพื่อยุติสงครามแต่ผู้นำสหรัฐฯ แสดงท่าทีเย็นชาต่อข้อริเริ่มดังกล่าว

6 กุมภาพันธ์ 2534 กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ แถลงว่า นาวิกโยธินสหรัฐฯ จำนวน 17,000 คน กำลังเดินทางไปสมทบที่อ่าวเปอร์เซีย

8 กุมภาพันธ์ 2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ และประธานเสนาธิการทหารสหรัฐฯ เดินทางไปซาอุดีอาระเบียท่ามกลางข่าวลือว่า พันธมิตรเตรียมการที่จะเปิดการรุกรบภาคพื้นดินในเร็ว ๆ นี้

9 กุมภาพันธ์ 2534 นาย นาวาซ ซารีฟ นายกรัฐมนตรีปากีสถานซึ่งได้เสนอแผนสันติภาพได้เดินทางเยือนประเทศมุสลิม 4 ประเทศ ในแอฟริกาเหนือ เพื่อหาความสนับสนุนต่อแผนสันติภาพของตน ขณะเดียวกันประธานาธิบดีกอร์บาชอฟ แห่งสหภาพโซเวียตได้แถลงว่าจะส่งทูตพิเศษเดินทางไปอิรักเพื่อหาทางยุติสงคราม

11-12 กุมภาพันธ์ 2534 มีการประชุมกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่กรุงเบลเกรด แต่ไม่อาจบรรลุข้อยุติที่เป็นรูปธรรมในการแสวงหาสันติภาพได้

12 กุมภาพันธ์ 2534 กษัตริย์ฟาสต์แห่งซาอุดีอาระเบียแถลงภายหลังการหารือกับผู้นำทางทหารของสหรัฐฯ ว่า ซาอุดีฯ จะปฏิบัติการรบต่อไปจนกว่าอิรักจะถอนทหารออกจากคูเวต

14 กุมภาพันธ์ 2534 นายพรีมาคอฟ ทูตพิเศษของผู้นำสหภาพโซเวียต แถลงภายหลังการเยือนอิรักว่า มีความหวังเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับความขัดแย้งในอ่าวเปอร์เซีย

15 กุมภาพันธ์ 2534 ประมาณ์ว่าพันธมิตรส่งเครื่องบินไปโจมตีอิรักกว่า 70,000 เที่ยวบินแล้ว เริ่มมีเสียงโจมตีฝ่ายพันธมิตรว่าการโจมตีทางอากาศได้ทำลายพลเรือนอิรักเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

อิรักแถลงว่าพร้อมจะร่วมมือกับคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดำเนินการตามข้อมติที่ 660 (ซึ่งระบุให้กองทหารโดยไม่มีเงื่อนไข) อย่างไรก็ตามก็ดีผู้นำทางทหารของพันธมิตร แถลงว่า พันธมิตรจะไม่ยุติการปฏิบัติการเพื่อขับไล่ทหารอิรักออกจากคูเวต

17 กุมภาพันธ์ 2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ แถลงว่า จะไม่มีการหยุดยิง แม้ว่าอิรักจะยื่นข้อเสนอสันติภาพ และว่าเวลาของการเจรจาได้สิ้นสุดลงแล้ว ขณะเดียวกันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศสแถลงว่า พันธมิตรได้กำหนดวันรุกรบภาคพื้นดินแล้ว

18 กุมภาพันธ์ 2534 นายทาริก อาซิส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอิรักเดินทางถึงกรุงมอสโกเพื่อหารือกับผู้นำโซเวียต ก่อนหน้านั้นผู้นำโซเวียตได้ขอให้ผู้นำสหรัฐฯ ชะลอกำหนดการรบบภาคพื้นดินจนกว่าจะเจรจากับผู้นำอิรัก

19 กุมภาพันธ์ 2534 ผู้นำโซเวียตได้เสนอแผนสันติภาพภายหลังการหารือกับผู้นำอิรัก และเลขาธิการสหประชาชาติให้ความเห็นว่า แผนสันติภาพของโซเวียตมีโอกาที่จะทำให้เกิดห้วงการรบบภาคพื้นดินได้

21 กุมภาพันธ์ 2534 ประธานาธิบดีชัคคิม ฮุสเซน ได้แถลงทางโทรทัศน์ว่าจะต่อสู้ต่อไปและมั่นใจว่าจะประสบชัยชนะ

22 กุมภาพันธ์ 2534 นายทาริก อาซิส เดินทางถึงกรุงมอสโกเพื่อเจรจารอบใหม่กับผู้นำโซเวียต และมีรายงานข่าวว่า อิรักตกลงยอมรับแผนสันติภาพ ของโซเวียต ที่จะถอนทหารออกจากคูเวตโดยไม่มีเงื่อนไข อย่างไรก็ตามก็ดี ผู้นำสหรัฐฯ ยังคงมีข้อวิตกกังวลในหลาย ๆ ประเด็นของแผนสันติภาพดังกล่าว ขณะที่ยังคงปฏิบัติการโจมตีทางอากาศต่อไป

ต่อมาผู้นำสหรัฐฯ ได้ประกาศเส้นตายให้อิรักตกลงถอนทหารออกจากคูเวตโดยทันทีและไม่มีเงื่อนไข ภายในเวลาเที่ยงตรงของวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534

23 กุมภาพันธ์ 2534 วิทยูแบกแดดแถลงว่า อิรักพร้อมที่จะเผชิญกับการรุกรบภาคพื้นดิน

24 กุมภาพันธ์ 2534 สหรัฐฯ และฝ่ายพันธมิตรเริ่มการรุกรบภาคพื้นดิน เมื่อเวลาประมาณ 08.00 น. (ตามเวลาในประเทศไทย)

25 กุมภาพันธ์ 2534 พลเอก Norman Schwarzkopf ผู้บัญชาการกองกำลังสหรัฐฯ แถลงว่า ปฏิบัติการภาคพื้นดินประสบความสำเร็จเกินคาดหมาย

โดยที่การต่อต้านจากฝ่ายอิรักมีน้อยมากมีทหารอิรักหนึ่งที่พยอมมอบตัว เป็นเชลยเป็นจำนวนมาก

วิทยุแบกแดดได้ประกาศว่าประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ได้มีคำสั่งให้กองทหารอิรักถอนตัวกลับที่ตั้งเดิมก่อนวันที่ 2 สิงหาคม 2534 อย่างเป็นทางการใด ๆ สหรัฐฯ ยังคงยืนยันว่าสงครามยังมีอยู่ต่อไป และไม่ได้รับแจ้งอย่างเป็นทางการจากผู้นำอิรักในเรื่องดังกล่าว

26 กุมภาพันธ์ 2534 ประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ได้แถลงทางวิทยุแบกแดดว่า ขณะนี้กองทหารอิรักได้ถอนตัวออกจากคูเวตแล้ว ขณะเดียวกันเอกอัครราชทูตอิรักได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะมนตรีความมั่นคงฯ อิรักตกลงจะปฏิบัติตามข้อมติที่ 660 ซึ่งระบุให้อิรักถอนทหารโดยทันทีและไม่มีเงื่อนไขแต่สหรัฐฯ และพันธมิตรย้ำว่า ประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน จะต้องประกาศโดยเปิดเผยว่าจะปฏิบัติตามข้อมติทั้ง 12 ข้อของคณะมนตรีความมั่นคงฯ

กองทหารพันธมิตรได้เคลื่อนทัพเข้ายึดคูเวตซึ่งตั้งคั่นจากอิรักไว้ได้แล้ว ขณะเดียวกัน เจ้าผู้ครองนครคูเวตซึ่งยังคงลี้ภัยอยู่ในซาอุดีอาระเบียได้ออกประกาศใช้กฎอัยการศึกในคูเวต อันเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่ารัฐบาลพลัดถิ่นของคูเวตได้กลับมาใช้อำนาจปกครองคูเวตแล้ว

28 กุมภาพันธ์ 2534 เวลาประมาณ 9.00 น. (ตามเวลาในประเทศไทย) ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้กล่าวปราศรัยทางโทรทัศน์และวิทยุว่า ขณะนี้ พันธมิตรได้บรรลุเป้าหมายทางทหารแล้ว โดยอิรักได้พ่ายแพ้ และคูเวตได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระแล้ว ดังนั้น พันธมิตรจึงตกลงที่จะหยุดปฏิบัติการทางทหารชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป

ภายหลังคำปราศรัยของผู้นำสหรัฐฯ เพียงสามชั่วโมงอิรักได้ประกาศให้ทหารอิรักยุติการสู้รบ และตกลงมอบหมายให้ผู้นำทหารอิรักเดินทางไปพบผู้นำทหารฝ่ายพันธมิตรเพื่อหารือขั้นตอนการหยุดยิง

2 มีนาคม 2534 คณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ 686 กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้อิรักดำเนินการก่อนที่จะมีการหยุดยิงอย่างเป็นทางการ โดยระบุว่าในกรณีที่อิรักไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้างต้น พันธมิตรสามารถเริ่มปฏิบัติการทางทหารต่ออิรักได้อีก

3 มีนาคม 2534 นายทาริก อาซีส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิรัก ได้มีหนังสือแจ้งประธานคณะมนตรีความมั่นคงฯ และเลขาธิการสหประชาชาติว่าอิรักตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกประการในข้อมติที่ 686 แล้ว
ขณะเดียวกัน ผู้นำทหารของอิรักได้ยอมรับที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ผู้นำทางทหารของพันธมิตรกำหนดไว้สำหรับการหยุดยิงอย่างเป็นทางการทุกประการ

RESOLUTION 660

2 August 1990

the Security Council,

Alarmed by the invasion of Kuwait on 2 August 1990 by the military forces of Iraq,

Determining that there exists a breach of international peace and security as regards the Iraqi invasion of Kuwait,

Acting under Articles 39 and 40 of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the Iraqi invasion of Kuwait;
2. Demands that Iraq withdraw immediately and unconditionally all its forces to the positions in which they were located on 1 August 1990;
3. Calls upon Iraq and Kuwait to begin immediately intensive negotiations for the resolution of their differences and supports all efforts in this regard, and especially those of the League of Arab States;
4. Decides to meet again as necessary to consider further steps to ensure compliance with the present resolution.

RESOLUTION 661

6 August 1990

The Security Council,

Reaffirming its resolution 660 (1990) of 2 August 1990,

Deeply concerned that that resolution has not been implemented and that the invasion by Iraq of Kuwait continues with further loss of human life and material destruction,

Determined to bring the invasion and occupation of Kuwait by Iraq to an end to restore the sovereignty, independence and territorial integrity of Kuwait,

Noting that the legitimate Government of Kuwait has expressed its readiness to comply with resolution 660 (1990),

Mindful of its responsibilities under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security,

Affirming the inherent right of individual or collective self-defence, in response to the armed attack by Iraq against Kuwait, in accordance with Article 51 of the Charter,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Determines that Iraq so far has failed to comply with paragraph 2 of resolution 660 (1990) and has usurped the authority of the legitimate Government of Kuwait;
2. Decides, as a consequence, to take the following measures to secure compliance of Iraq with paragraph 2 of resolution 660 (199) and to restore the authority of the legitimate Government of Kuwait;
3. Decides that all States shall prevent:
  - a) The import into their territories all commodities and products originating in Iraq or Kuwait exported therefrom after the date of the present resolution;
  - b) Any activities by their nationals or in their territories which would promote or are calculated to promote the export or transshipment of any commodities or products from Iraq or Kuwait; and any dealings by their nationals or their flag vessels or in their territories in any commodities or products originating in Iraq or Kuwait and exported therefrom after the date of the present resolution, including in particular any transfer of funds to Iraq or Kuwait for the purposes of such activities or dealings;

- c) The sale or supply by their nationals or from their territories or using their flag vessels of any commodities or products, including weapons or any other military equipment, whether or not originating in their territories but not including supplies intended strictly for medical purposes, and in humanitarian circumstances, foodstuffs, to any person or body in Iraq or Kuwait to any person or body for the purposes of any business carried on in or operated from Iraq or Kuwait, and any activities by their nationals or in their territories which promote or are calculated to promote such sale or supply of such commodities or products;
4. Decides that all States shall not make available to the Government of Iraq or to any commercial, industrial or public utility undertaking in Iraq or Kuwait, any funds or any other financial or economic resources and shall prevent their nationals and any persons within their territories from removing from their territories or otherwise making available to that Government or to any such undertaking any such funds or resources and from remitting any other funds to persons or bodies within Iraq or Kuwait, except payments exclusively for strictly medical or humanitarian purposes and, in humanitarian circumstances, foodstuffs;

5. Calls upon all States, including States nonmembers of the United Nations, to act strictly in accordance with the provisions of the present resolution notwithstanding any contract entered into or licence granted before the date of the present resolution;

6. Decides to establish, in accordance with rule 28 of the provisional rules of procedure of the Security Council, a Committee of the Security Council consisting of all the members of the Council, to undertake the following tasks and to report on its work to the Council with its observations and recommendations:
  - a) To examine the reports on the progress of the implementation of the present resolution which will be submitted by the Secretary-General;
  - b) To seek from all States further information regarding the action taken by them concerning the effective implementation of the provisions laid down in the present resolution;

7. Calls upon all States to co-operate fully with the Committee in the fulfilment of its task, including supplying such information as may be sought by the Committee in pursuance of the present resolution;

8. Requests the Secretary-General to provide all necessary assistance to the Committee and to make the necessary arrangements in the Secretariat for the purpose;
9. Decides that, notwithstanding paragraphs 4 through 8 above, nothing in the present resolution shall prohibit assistance to the legitimate Government of Kuwait, and calls upon all States:
  - a) To take appropriate measures to protect assets of the legitimate Government of Kuwait and its agencies;
  - b) Not to recognize any regime set up by the occupying Power;
10. Requests the Secretary-General to report to the Council on the progress of the implementation of the present resolution, the first report to be submitted within thirty days;
11. Decides to keep this item on its agenda and to continue its efforts to put an early end to the invasion by Iraq.

RESOLUTION 662

9 August 1990

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990) and 661 (1990),

Gravely alarmed by the declaration by Iraq of a "comprehensive and eternal merger" with Kuwait,

Demanding, once again, that Iraq withdraw immediately and unconditionally all its forces to the positions in which they were located on 1 August 1990,

Determined to bring the occupation of Kuwait by Iraq to an end and to restore the sovereignty, independence and territorial integrity of Kuwait,

Determined also to restore the authority of the legitimate Government of Kuwait,

1. Decides that annexation of Kuwait by Iraq under any form and whatever pretext has no legal validity, and is considered null and void;
2. Calls upon all States, international organizations and specialized agencies not to recognize that annexation, and to refrain from any action of dealing that might be interpreted as an indirect recognition of the annexation;

RESOLUTION 664

18 August 1990

The Security Council,

Recalling the Iraqi invasion and purported annexation of Kuwait and resolutions 660, 661 and 662,

Deeply concerned for the safety and well being of third State nationals in Iraq and Kuwait,

Recalling the obligations of Iraq in this regard under international law,

Welcoming the efforts of the Secretary-General to pursue urgent consultations with the Government of Iraq following the concern and anxiety expressed by the members of the Council on 17 August 1990,

Acting under Chapter VII of the United Nations Charter,

1. Demands that Iraq permit and facilitate the immediate departure from Kuwait and Iraq of the nationals of third countries and grant immediate and continuing access of consular officials to such nationals;
2. Further demands that Iraq take no action to jeopardize the safety, security or health of such nationals;

3. Reaffirms its decision in resolution 662 (1990) that annexation of Kuwait by Iraq is null and void, and therefore demands that the government of Iraq rescind its orders for the closure of diplomatic and consular missions in Kuwait and the withdrawal of the immunity of their personnel, and refrain from any such actions in the future;

4. Requests the Secretary-General to report to the Council on compliance with this resolution at the earliest possible time.

RESOLUTION 665

25 August 1990

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990) and 664 (1990) and demanding their full and immediate implementation,

Having decided in resolution 661 (1990) to impose economic sanctions under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

Determined to bring an end to the occupation of Kuwait by Iraq which imperils the existence of a Member State and to restore the legitimate authority, and the sovereignty, independence and territorial integrity of Kuwait which requires the speedy implementation of the above resolutions,

Deploring the loss of innocent life stemming from the Iraqi invasion of Kuwait and determined to prevent further such losses,

Gravely alarmed that Iraq continues to refuse to comply with resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990) and 664 (1990) and in particular at the conduct of the Government of Iraq in using Iraqi flag vessels to export oil,

1. Calls upon those Member States cooperation with the Government of Kuwait which are deploying maritime forces to the area to use such measures commensurate to the specific circumstances as may be necessary under the authority of the Security Council to halt all inward and outward maritime shipping in order to inspect and verify their cargoes and destinations and to ensure strict implementation of the provisions related to such shipping laid down in resolution 661 (1990);
2. Invites Member States accordingly to cooperate as may be necessary to ensure compliance with the provisions of resolution 661 (1990) with maximum use of political and diplomatic measures, in accordance with paragraph 1 above;
3. Requests all States to provide in accordance with the Charter such assistance as may be required by the States referred to in paragraph 1 of this resolution;
4. Further requests the States concerned to coordinate their actions in pursuit of the above paragraphs of this resolution using as appropriate mechanisms of the military Staff Committee and after consultation with the Secretary-General to submit reports to the Security Council and its Committee established under

resolution 661 (1990) to facilitate the monitoring of the implementation of this resolution;

5. Decides to remain actively seized of the matter.

RESOLUTION 666

13 September 1990

The Security Council,

Recalling its resolution 661 (1990), paragraphs 3 (c) and 4 of which apply, except in humanitarian circumstances, to foodstuffs,

Recognizing that circumstances may arise in which it will be necessary for foodstuffs to be supplied to the civilian population in Iraq or Kuwait in order to relieve human suffering,

Noting that in this respect the Committee established under paragraph 6 of that resolution has received communications from several Member States,

Emphasizing that it is for the Security Council, alone or acting through the Committee, to determine whether humanitarian circumstances have arisen,

Deeply concerned that Iraq has failed to comply with its obligations under Security Council resolution 664 (1990) in respect of the safety and well-being of third State nationals, and reaffirming that Iraq retains full responsibility in this regard under international

humanitarian law including, where applicable, the Fourth Geneva Convention,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Decides that in order to make the necessary determination whether or not for the purposes of paragraph 3 (c) and paragraph 4 of resolution 661 (1990) humanitarian circumstances have arisen, the Committee shall keep the situation regarding foodstuffs in Iraq and Kuwait under constant review;
2. Expects Iraq to comply with its obligations under Security Council resolution 664 (1990) in respect of third State nationals and reaffirms that Iraq remains fully responsible for their safety and well-being in accordance with international humanitarian law including, where applicable, the Fourth Geneva Convention,
3. Requests, for the purposes of paragraphs 1 and 2 of this resolution, that the Secretary-General seek urgently, and on a continuing basis, information from relevant United Nations and other appropriate humanitarian agencies and all other sources on the availability of food in Iraq and Kuwait, such

information to be communicated by the secretary-General to the Committee regularly;

4. Requests further that in seeking and supplying such information particular attention will be paid to such categories of persons who might suffer specially, such as children under 15 years of age, expectant mothers, maternity cases, the sick and the elderly;
5. Decides that if the Committee, after receiving the reports from the Secretary-General, determines that circumstances have arisen in which there is an urgent humanitarian need to supply foodstuffs to Iraq or Kuwait in order to relieve human suffering, it will report promptly to the Council its decision as to how such need should be met;
6. Directs the Committee that in formulation its decisions it should bear in mind that foodstuffs should be provided through the United Nations in co-operation with the International Committee of the Red Cross or other appropriate humanitarian agencies and distributed by them or under their supervision in order to ensure that they reach the intended beneficiaries;
7. Requests the Secretary-General to use his good offices to facilitate the delivery and distribution of

foodstuffs to Kuwait and Iraq in accordance with the provisions of this and other relevant resolutions;

8. Recalls that resolution 661 (1990) does not apply to supplies intended strictly for medical purposes, but in this connection recommends that medical supplies should be exported under the strict supervision of the Government of the exporting State or by appropriate humanitarian agencies.

RESOLUTION 667

16 September 1990

The Security Council,

Reaffirming its resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990), 664 (1990), 665 (1990) and 666 (1990),

Recalling the Vienna Conventions of 18 April 1961 on diplomatic relations and of 24 April 1963 on consular relations, to both of which Iraq is a party,

Considering that the decision of Iraq to order the closure of diplomatic and consular missions in Kuwait and to withdraw the immunity and privileges of these missions and their personnel is contrary to the decisions of the Security Council, the international Conventions mentioned above and international law,

Deeply concerned that Iraq, notwithstanding the decisions of the Security Council and the provision of the Conventions mentioned above, has committed acts of violence against diplomatic missions and their personnel in Kuwait,

Outraged at recent violations by Iraq of diplomatic premises in Kuwait and at the abduction of personnel enjoying diplomatic immunity and foreign nationals who were present in these premises,

Considering that the above actions by Iraq constitute aggressive acts and a flagrant violation of its international obligations which strike at the root of the conduct of international relations in accordance with the Charter of the United Nations,

Recalling that Iraq is fully responsible for any use of violence against foreign nationals or against any diplomatic or consular mission in Kuwait or its personnel,

Determined to ensure respect for its decisions and for Article 25 of the Charter of the United Nations,

Further considering that the grave nature of Iraq's actions, which constitute a new escalation of its violations of international law, obliges the Council not only to express its immediate reaction but also to consult urgently to take further concrete measures to ensure Iraq's compliance with the Council's resolutions,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Strongly condemns aggressive acts perpetrated by Iraq against diplomatic premises and personnel in Kuwait, including the abduction of foreign nationals who were present in those premises;

2. Demands the immediate release of those foreign nationals as well as all nationals mentioned in resolution 664 (1990);
3. Further demands that Iraq immediately and fully comply with its international obligations under resolutions 660 (1990), 662 (1990) and 664 (1990) of the Security Council, the Vienna Conventions on diplomatic and consular relations and international law;
4. Further demands that Iraq immediately protect the safety and well-being of diplomatic and consular personnel and premises in Kuwait and in Iraq and take no action to hinder the diplomatic and consular missions in the performance of their functions, including access to their nationals and the protection of their person and interests;
5. Reminds all States that they are obliged to observe strictly resolutions 661 (1990), 662 (1990), 664 (1990), 665 (1990) and 666 (1990);
6. Decides to consult urgently to take further concrete measures as soon as possible, under Chapter VII of the Charter, in response to Iraq's continued violation of the Charter, of resolutions of the Council and of international law.

RESOLUTION 669

24 September 1990

The Security Council,

Recalling its resolution 661 (1990) of 6 August 1990,

Recalling also Article 50 of the Charter of the United Nations,

Conscious of the fact that an increasing number of requests for assistance have been received under the provisions of Article 50 of the Charter of the United Nations,

Entrusts the Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait with the task of examining requests for assistance under the provisions of Article 50 of the Charter of the United Nations and making recommendations to the President of the Security Council for appropriate action.

RESOLUTION 670

25 September 1990

The Security Council,

Reaffirming its resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990), 664 (1990), 665 (1990), 666 (1990), and 667 (1990),

Condemning Iraq's continued occupation of Kuwait, its failure to rescind its actions and end its purported annexation and its holding of third State nationals against their will, in flagrant violation of resolutions 660 (1990), 662 (1990), 664 (1990) and 667 (1990) and of international humanitarian law,

Condemning further the treatment by Iraqi forces of Kuwaiti nationals, including measures to force them to leave their own country and mistreatment of persons and property in Kuwait in violation of international law,

Noting with grave concern the persistent attempts to evade the measures laid down in resolution 661 (1990),

Further noting that a number of States have limited the number of Iraqi diplomatic and consular officials in their countries and that others are planning to do so,

Determined to ensure by all necessary means the strict and complete application of the measures laid down in resolution 661 (1990),

Determined to ensure respect for its decisions and the provisions of Articles 25 and 48 of the Charter of the United Nations,

Affirming that any acts of the Government of Iraq which are contrary to the abovementioned resolutions or to Articles 25 or 48 of the Charter of the United Nations, such as Decree No.377 of the revolution Command Council of Iraq of 16 September 1990, are null and void,

Reaffirming its determination to ensure compliance with Security Council resolutions by maximum use of political and diplomatic means,

Welcoming the Secretary-General's use of his good offices to advance a peaceful solution based on the relevant Security Council resolutions and noting with appreciation his continuing efforts to this end,

Underlining to the Government of Iraq that its continued failure to comply with the terms of resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990), 664 (1990), 666 (1990) and 667 (1990) could lead to further serious action by the

Council under the Charter of the United Nations, including under Chapter VII,

Recalling the provisions of Article 103 of the Charter of the United Nations,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Calls upon all States to carry out their obligations to ensure strict and complete compliance with resolution 661 (1990) and in particular paragraphs 3, 4 and 5 thereof;
2. Confirms that resolution 661 (1990) applies to all means of transport, including aircraft;
3. Decides that all States, notwithstanding the existence of any rights or obligations conferred or imposed by any international agreement or any contract entered into or any licence of permit granted before the date of the present resolution, shall deny permission to any aircraft to take off from their territory if the aircraft would carry any cargo to or from Iraq or Kuwait other than food in humanitarian circumstances, subject to authorization by the Council or the Committee established by resolution 661 (1990) and in accordance with resolution 666 (1990), or supplies

intended strictly for medical purposes or solely for UNIIMOG;

4. Decides further that all States shall deny permission to any aircraft destined to land in Iraq or Kuwait, whatever its State of registration, to overfly its territory unless:
  - a) The aircraft lands at an airfield designated by that State outside Iraq or Kuwait in order to permit its inspection to ensure that there is no cargo on board in violation of resolution 661 (1990) or the present resolution, and for this purpose the aircraft may be detained for as long as necessary; or
  - b) The particular flight has been approved by the Committee established by resolution 661 (1990) ;
or
  - c) The flight is certified by the United Nations as solely for the purposes of UNIIMOG;

5. Decides that each State shall take all necessary measures to ensure that any aircraft registered in its territory or operated by an operator who has his principal place of business or permanent residence in its territory complies with the provisions of resolution 661 (1990) and the present resolution;

6. Decides further that all States shall notify in a timely fashion the committee established by resolution 661 (1990) of any flight between its territory and Iraq or Kuwait to which the requirement to land in paragraph 4 above does not apply, and the purpose for such a flight;
7. Calls upon all States to co-operate in taking such measures as may be necessary, consistent with international law, including the Chicago Convention, to ensure the effective implementation, to ensure the effective implementation of the provisions of resolution 661 (1990) or the present resolution;
8. Calls upon all States to detain any ships of Iraqi registry which enter their ports and which are being or have been used in violation of resolution 661 (1990), or to deny such ships entrance to their ports except in circumstances recognized under international law as necessary to safeguard human life;
9. Reminds all States of their obligations under resolution 661 (1990) with regard to the freezing of Iraqi assets, and the protection of the assets of the legitimate Government of Kuwait and its agencies, located within their territory and to report to the committee established under resolution 661 (1990) regarding those assets;

10. Calls upon all States to provide to the Committee established by resolution 661 (1990) information regarding the action taken by them to implement the provisions laid down in the present resolution;
11. Affirms that the United Nations Organization, the specialized agencies and other international organizations in the United Nations system are required to take such measures as may be necessary to give effect to the terms of resolution 661 (1990) and this resolution;
12. Decides to consider, in the event of evasion of the provisions of resolution 661 (1990) or of the present resolution by a State or its nationals or through its territory, measures directed at the State in question to prevent such evasion;
13. Reaffirms that the Fourth Geneva Convention applies to Kuwait and that as a High Contracting Party to the Convention Iraq is bound to comply fully with all its terms and in particular is liable under the convention in respect of the grave breaches committed by it, as are individuals who commit or order the commission of grave breaches.

RESOLUTION 674

29 October 1990

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990), 661 (1990), 662 (1990), 664 (1990), 665 (1990), 666 (1990), 667 (1990) and 670 (1990),

Stressing the urgent need for the immediate and unconditional withdrawal of all Iraqi forces from Kuwait, for the restoration of Kuwait's sovereignty, independence and territorial integrity and of the authority of its legitimate government,

Condemning the actions by the Iraqi authorities and occupying forces to take third-State nationals hostage and to mistreat and oppress Kuwaiti and third-State nationals, and the other actions reported to the Security Council, such as the destruction of Kuwaiti demographic records, the forced departure of Kuwaitis, the relocation of population in Kuwait and the unlawful destruction and seizure of public and private property in Kuwait, including hospital supplies and equipment, in violation of the decisions of the Council, the Charter of the United Nations, the Fourth Geneva Convention, the Vienna Conventions on Diplomatic and Consular Relations and international law,

Expressing grave alarm over the situation of nationals of third States in Kuwait and Iraq, including the personnel of the diplomatic and consular missions of such States,

Reaffirming that the Fourth Geneva Convention applies to Kuwait and that as a high Contracting Party to the Convention Iraq is bound to comply fully with all its terms and in particular is liable under the Convention in respect of the grave breaches committed by it, as are individuals who commit or order the commission of grave breaches,

Recalling the efforts of the Secretary-General concerning the safety and well-being of third-State nationals in Iraq and Kuwait,

Deeply concerned at the economic cost and at the loss and suffering caused to individuals in Kuwait and Iraq as a result of the invasion and occupation of Kuwait by Iraq,

Acting under chapter VII of the Charter of the United Nations,

Reaffirming the goal of the international community of maintaining international peace and security by seeking to resolve international disputes and conflicts through peaceful means,

Recalling the important role that the United Nations and its Secretary-General have played in the peaceful solution of disputes and conflicts in conformity with the provisions of the Charter,

Alarmed by the dangers of the present crisis caused by the Iraqi invasion and occupation of Kuwait, which directly threaten international peace and security, and seeking to avoid any further worsening of the situation,

Calling upon Iraq to comply with the relevant resolutions of the Security Council, in particular its resolutions 660 (1990), 662 (1990) and 664 (1990),

Reaffirming its determination to ensure compliance by Iraq with the Security Council resolutions by maximum use of political and diplomatic means,

A

1. Demands that the Iraqi authorities and occupying forces immediately cease and desist from taking third-State nationals hostage, mistreating and oppressing Kuwaiti and third-State nationals and any other actions, such as those reported to the Security Council and described above, that violate the decisions of this Council, the Charter of the United Nations, the Fourth Geneva Convention, the Vienna

Conventions on Diplomatic and Consular Relations and international law;

2. Invited States to collate substantiated information in their possession or submitted to them on the grave breaches by Iraq as per paragraph 1 above and to make this information available to the Security Council;
3. Reaffirms its demand that Iraq immediately fulfil its obligations to third-State nationals in Kuwait and Iraq, including the personnel of diplomatic and consular missions, under the Charter, the Fourth Geneva Convention, the Vienna Conventions on Diplomatic and Consular Relations, general principles of international law and the relevant resolutions of the Council;
4. Also reaffirms its demand that Iraq permit and facilitate the immediate departure from Kuwait and Iraq of those third-State nationals, including diplomatic and consular personnel, who wish to leave;
5. Demands that Iraq ensure the immediate access to food, water and basic services necessary to the protection and well-being of Kuwaiti nationals or nationals of third States in Kuwait and Iraq, including the personnel of diplomatic and consular missions in Kuwait;

6. Reaffirms its demand that Iraq immediately protect the safety and well-being of diplomatic and consular personnel and premises in Kuwait and in Iraq, take no action to hinder these diplomatic and consular missions in the performance of their functions, including access to their nationals and the protection of their person and interests and rescind its orders for the closure of diplomatic and consular missions in Kuwait and the withdrawal of the immunity of their personnel;
7. Requests the Secretary-General, in the context of the continued exercise of his good offices concerning the safety and well-being of third-State nationals in Iraq and Kuwait, to seek to achieve the objectives of paragraphs 4, 5 and 6 above and in particular the provision of food, water and basic services to Kuwaiti nationals and to the diplomatic and consular missions in Kuwait and the evacuation of third-State nationals;
8. Reminds Iraq that under international law it is liable for any loss, damage or injury arising in regard to Kuwait and third States, and their nationals and corporations, as a result of the invasion and illegal occupation of Kuwait by Iraq;
9. Invites States to collect relevant information regarding their claims, and those of their nationals

and corporations, for restitution or financial compensation by Iraq with a view to such arrangements as may be established in accordance with international law;

10. Requires that Iraq comply with the provisions of the present resolution and its previous resolutions, failing which the Security Council will need to take further measures under the Charter;

11. Decides to remain actively and permanently seized of the matter until Kuwait has regained its independence and peace has been restored in conformity with the relevant resolutions of the Security Council;

B

12. Reposes its trust in the Secretary-General to make available his good offices and, as he considers appropriate, to pursue them and to undertake diplomatic efforts in order to reach a peaceful solution to the crisis caused by the Iraqi invasion and occupation of Kuwait on the basis of Security Council resolutions 660 (1990), 662 (1990) and 664 (1990), and calls upon all States, both those in the region and others, to pursue on the basis their efforts to this end, in conformity with the Charter, in order to

improve the situation and restore peace, security and stability;

13. Requests the Secretary-General to report to the Security Council on the results of his good offices and diplomatic efforts.

RESOLUTION 677

28 November 1990

The Security Council.

Recalling its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990 and 674 (1990) of 29 October 1990,

Reiterating its concern for the suffering caused to individuals in Kuwait as a result of the invasion and occupation of Kuwait by Iraq;

Gravely concerned at the ongoing attempt by Iraq to alter the demographic composition of the population of Kuwait and to destroy the civil records maintained by the legitimate Government of Kuwait,

Acting Under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the attempts by Iraq to alter the demographic composition of the population of Kuwait and to destroy the civil records maintained by the legitimate Government of Kuwait;
2. Mandates the Secretary-General to take custody of a copy of the population register of Kuwait, the authenticity of which has been certified by the

legitimate Government of Kuwait and which covers the registration of the population up to 1 August 1990;

3. Requests the Secretary-General to establish, in co-operation with the legitimate Government of Kuwait, an Order of Rules and Regulations governing access to and use of the said copy of the population register.

RESOLUTION 678

29 November 1990

The Security Council,

Recalling and reaffirming its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990) and 677 (1990) of 28 November 1990,

Noting that, despite all efforts by the United Nations, Iraq refuses to comply with its obligation to implement resolution 660 (1990) and the above-mentioned subsequent relevant resolutions, in flagrant contempt of the security council,

Mindful of its duties and responsibilities under the Charter of the United Nations for the maintenance and preservation of international peace and security,

Determined to secure full compliance with its decisions,

Acting under Chapter VII of the Charter,

1. Demands that Iraq comply fully with resolution 660 (1990) and all subsequent relevant resolutions, and decides, while maintaining all its decisions, to allow Iraq one final opportunity, as a pause of goodwill, to do so;
2. Authorizes Member States co-operating with the Government of Kuwait, unless Iraq on or before 15 January 1991 fully implements, as set forth in paragraph 1 above, the foregoing resolutions, to use all necessary means to uphold and implement resolution 660 (1990) and all subsequent relevant resolutions and to restore international peace and security in the area;
3. Requests all States to provide appropriate support for the actions undertaken in pursuance of paragraph 2 of the present resolution;
4. Requests the States concerned to keep the Security Council regularly informed on the progress of actions undertaken pursuant to paragraphs 2 and 3 of the present resolution;
5. Decides to remain seized of the matter.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศิริพร พุยมูลตรี ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "การกำหนดนโยบายต่างประเทศของไทยต่อปัญหาสงครามอิรัก-คูเวต (2 สิงหาคม 2533-23 กุมภาพันธ์ 2534)" ฉบับนี้ สำเร็จการศึกษา จาก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับพระราชทานปริญญารัฐศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) เมื่อปี พ.ศ. 2530 ได้เข้าศึกษาต่อที่บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2530 ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ บริษัทมีเดียบิสซิเนส จำกัด ในตำแหน่งหัวหน้าข่าวคลั่งสมอง

